

OSMAN HAMDİ BEY NEYİ DÜŞÜNÜYOR? ERMENİLER OLABİLİR Mİ?

Yazımı ülkemizde bilimsel anlamda Türkiye'nin 1870lerden itibaren ilk müzecisi olarak bilinen Osman Hamdi bey etrafında odaklamak istedim. Çünkü ülkemizde bilimsel anlamda müzecilik Osman Hamdi Bey'le başlamış, ve kendisi kültür mirasımızı korumak amacıyla dünyadaki uygulamalara benzer yasal ve kurumsal oluşumları geliştirmeye çalışmıştır.

Osman Hamdi'nin İstanbul'daki Pera Müzesi'nde herkesin çok merak ettiği bir resmi vardır. Wendy Shaw Osmanlı Müzeciliği hakkında yazdığı kitabında Osman Hamdi'nin bu pozunu şöyle anlatıyor: " Osman Hamdi tarihi eserlerimizin yabancı ülkelerin kapkaççı müzelerine kaptırılmasından dolayı hayal kırıklığı içinde. Müzelerin Osmanlı toplumu için eğitim kurumları olarak üsteleneceği roller konusunda beslediği umutlar boş çıkmış. Bu tabloda da kendisini içinde yaşadığı düzenin hayal kırıklığına uğrattığı bir eğitimci olarak resmetmiş. Tabloda kamu binasının üst kat penceresinden aşağıya bakıyor, hafifçe eğilmiş, verdiği yaprakları yemekte olan öğrencileri-kaplumbağaları-izlemektedir. Bir elinde onlara komut vermek için neyi tutmaktadır. Boynunda da, kaplumbağaları cezalandırmak için kullandığı deriden yapılmış bir alet asılıdır. Ne yazık ki Osman Hamdi'nin öğrencileri, hem onun çaldığı neyi işitecek kulaklardan yoksundur; hem de ayrıca boynundaki aletin darbelerini hissetmelerini önleyen sert kabukları vardır".

O resme bakıp da günümüz adına bir kez daha iki çok farklı konuda meraka düşmemenin imkan yok gibidir.

Bu konulardan **1incisi**, bugünlerde aşikar hale gelendir: Yani bol bol gündemde olan, yağmalanmış müzelerimiz. Bu konu üzerinde bu günlerde yeteri kadar yazılıp çiziliyor ehil kişiler tarafından.

2nci konu da, Osman Hamdi Türk toplumundan ayrıldıktan sonra, kabuğu sert yöneticilerin sonunun gelmemiş olmasıdır. Yani denilebilir ki, Osman Hamdi'nin aramızdan ayrılmasından bir asır sonra bile Türk müzeciliğinin dertleri bitmemiş, ve bizler müzeciliği şekilcilikten uzağa götürememiştir.

Tabii, bir çok konuda olduğu gibi kabuğu sert olmayan Atatürk bu kurala istisna bir kaç kişiden biri olmuştur. Çünkü Cumhuriyetinin kurulmasının hemen ardından, Türkiye'nin yiyecek ekmeği bile olmadığı dönemlerde, Atatürk'ün arzusu ile müzeciliğimizde yeni bir sayfa açılmıştır. Ama açılıp orada kalıp kurumuş, solmuştur. Düşünün ki, Kurtuluş Savaşı'nın en şiddetli günlerinde bile, Yunan orduları Ankara'ya yaklaşırken Atatürk, TBMM'nin açılışının hemen ardından 9 Mayıs 1920 günü, hükümetinin programına "Mili eski eserlerimizi bir an önce derleyerek korumanın hedeflendiğini" koymuştur. Bunun ardından da yeni kurulan hükümette Maarif Vekaletine bağlı bir müdür ve bir katip kadrolu Türk Aşar-ı Atika Müdürlüğü'nü kurmuştur. O günlerde Maarif Vekaleti merkez kuruluşunun bakan dışında hepsi yirmi oluştuğunu düşünürseniz, iki kişilik (yüzde 10) Türk Aşar-ı Atika Müdürlüğü'nün önemi daha de net bir şekilde görülebilir.

Allah rahmet eylesin, Osman Hamdi bey hayatta olsa idi, günümüzde müzeciliğin Türk tarihindeki yerini, ve onun ölümünden sonra ortaya çıkan **lobicilik denen nesnenin** gerçek önemini kavramış bir kaç insandan biri olarak, aşağıdaki tabloya bakıp herhalde tam deliye dönerdi.

Bunca çalmaya çırpıma karşılık dünyanın sayılı önemli müzelerinin bulunduğu Türkiye'de müzelerini "Müzeler Haftası"nda hatırlayan, törenler düzenleyip, hafta dolayısıyla müzelere girişin ücretsiz olmasının sağlandığı bir toplum. Devleti yönetenlerin de genel olarak bu konunun önemini farkında olmayan kaplumbağalar olduğu ise çok açık ve net ortada!.. En azından son 30 yıldır, Mükerrrem Taşcıoğlu (70li yıllar) veya Erkan Mumcu gibi bir iki Kültür veya Turizm bakanı hariç , bu hep böyle (değişik yazılarımda değişik partilerin partizanlığını yaptığımı görebilirsiniz).. Toplum olarak müzeleri ziyaret etmememizin nedenleri tartışıldığında, hemen halkın eğitimsizliğinden, şuur eksikliğinden söz edilir ama bunların etkenleri konuşulmaz.

Ve son olarak da, bugün benim asıl değinmek istediğim, Osman Hamdi beyin torunları olan bizlere yakışmayacak olan, bu **2 numaralı konunun bugünkü değişik bir yüzü..**

Lobicilik adına, müzeciliğin değerini anlayan, ve kabuğu kalın Türk yöneticilerine örnek olması gereken

Ermenilerin en son oyunu..

Ermeniler Türklere karşı başlattıkları savaşta zaten çok önemli başarılar elde etmişler.

Karşılığında Türklerin sert kabuklu ve sağır yöneticileri, 8 metrelik Ermeni deresini atlamak için ikide birde akıllarınca uzun atlıyor ama 6 metrede havada stop edince, sırlıslıklam geldikleri kıyıya geri yüzüyorlar, ve de Ermeniler bu dereyi gittikçe genişletip derinleştiriyorlar.

Ermenilerin son dere genişletme çalışması da Osman Hamdi beyin iyi anladığı dil olan müze dilinde ve günümüzde yazılıyor.

Osman Hamdi bey bugün hayatta olsa idi, başımıza gelecekleri şimdiden çok iyi görürdü herhalde.

Çünkü bu, Türklerin göremediği, **Ermenilerin** görüp, hazmedip, planlayıp, uygulamaya geçirdikleri ve Türklere karşı açtıkları savaşta gündelik birer şok etkisi yaratıp, her gün binlerce insanı Türk düşmanı yapacak olan **modern müzecilik anlayışdır**.

Dünyanın pek çok ülkesinde müze ziyaretleri için ülke yönetimleri başta öğrenciler olmak üzere halkı teşvik ederler. Orta öğretim öğrencilerinin hepsinin en azından bulunduğu kentteki müzeleri ziyaret etmesi ve oralandaki çalışmalara katkısı sağlanır. Amerika'da Washington'da bu kural rekor sayılarda her gün uygulanır. Her yıl, Washington'daki müzeleri ziyaret eden sadece öğrenci sayıları 500,000dir. Müzeler, Türkiye insanının hayalindeki gibi, sadece yabancı turistlerin ziyaret ettiği tozlu yerler değildir. Bu müzeler, Amerika'da birer müze olmaktan çıkartılıp birer eğlence yeri haline getirilmişlerdir. Bu müzelerde çocuk bakım odaları bile vardır.

Washington'daki müzelerin önemini anlamak, ve açılacak Ermeni müzesinin getireceği manevi zararı anlamak için yine Washington'daki Yahudi Soykırımı Müzesi önünde bir saat durup, ağlayarak dışarı kendilerini atan ziyaretçileri izlemek yeterlidir. Ermeni Soykırımı Müzesi de kapılarını açtıktan sonra, Türkiye ve Türkler adına, ilelebet izleri silinemeyecek yaralar açılacaktır.

İşte olayın "vatansever" Ermeniler tarafından gelişmesi:

Mart 31, 2004 tarihli ve John DeTrana'nin imzasını taşıyan Ermeni Milli Asamblesi (AAA - Armenian Assembly of America) bildirisi **Ermenilere müjdesini yeniledi**: "Washington'da, Beyaz Saray'ın 2 blok doğusunda, Ermeni Soykırımı Müzesi olarak adlandırılacak tarihi bir bina satın aldık!". Aynı zamanda AAA'nin ve Ermeni Milli Enstitüsü (ANI) merkezi olarak kullanılacak bu bina, dünya çapında bir müze haline getirilecek ve Ermeni soykırımzedelerinin anma merkezi olacak.

AAA'nin Mütevelli Heyeti Başkanı Hirair Hovnaian, "ilk bir milyon dolar benden" dedi, ve müzenin satın alınışının ilanının yapıldığı gün, yeni bir Ermeni atılımı daha başladı: Ermeni soykırımını bilimsel bir biçimde dokümanlamak üzere ANI'ye ve dolayısı ile Ermeni müzesine bir para toplama kampanyası! Anoush Mathevosian heyecanlandı ve "3.5 milyon dolar da benden" dedi. Ermeni Gerry Kafesçiyian (Jafesjian) "bir 3.5 milyon dolar da benden" dedi! Ve kendisinin önderliğinde bitirilen müze binası yeri arama çalışmaları, Beyaz Saray'ın gölgesinde (2 Blok) tesbit edilen binanın 7,250,000 dolara satın alınması ile sonuçlandı.

AAA Genel Başkanı Van Krikorian , ve ANI Yönetim Kurulu Başkanı Robert Kaloosdian, hemen Amerika'daki Ermeni toplumuna verdikleri ortak demeçlerinde bağış veren bu Ermenileri söyle onurlandırdı: " **AAA, ve ANI ve de mutlaka tüm Ermeni-Amerikalı toplumu, Ermeni soykırımının şehitleri ve kazazedeleri adına verdikleri bu meşakkatli ve kahramanca önderliklerinden dolayı, bu önderleri görüşü vizonerlerini sonsuza kadar unutmayacaklardır**".

Yine bu noktada değinmeden geçemeyeceğim bir Türk-Amerikan hikayesi. Sayın Erol Bey! 1970li yıllarda Washington'da iş hayatına başlamış, ve geliştirdiği elektronik ve Internet firmalarını \$ XXXXXXXXXXXXX'a sattıktan sonra, bundan beş yıl evvel MIT (Massachussettes Institue of Technology) isimli bir Amerikan üniversitesine 100 milyon doları sadece bir bağış olarak hibe etmiş, şu anda Boston'da yaşayan bir Türk. ATAA genel başkanı iken yazdım kendisine. "Erol bey elimizden tutun, vatanınızın size

ihtiyacı var. Ermeniler el ele. Bizim de olmamız gerekli". Erol beyden hiç bir haber alamadım. Erol bey bu zengin Türklerden bir tanesi. Ben de onları sonsuza kadar unutmuyacağım. Amerika'daki bu Türk zengini listesi epey bir uzundur ve bir gün açıklanacaktır.

Erol bey zannediyorum Türkiye doğumlu ama neyse dönelim Ermenistan'da bile doğmamış, belki Ermeni dilini bile bilmeyen, ve de Ermenistan'ın bedava eğitimden yaralanmamış bu Ermenilere..

Müzenin açılış tarihi 2002 olarak düşünülmüşse de, Ermeni yayınları, müzeye devamlı yapılan eklemeler nedeni ile açılışının şu an için 2008 içinde planlandığını söylemekte.

Bu müzede yer alacak temalar: Sürgüne gönderilen Ermeniler, sürgün kamplarındaki Hıristiyan ölü defnetme törenleri, Suriye çöllerindeki çadır kampları, çukurlara terkedilmiş çocuk ve bebek cesetleri, çeşitli ölü resimleri, kapı önünde ölmüş bir Ermeni çocuğu, açıkta ve evsiz kalmış aileler, toplu katliam resimleri, sözde soykırımından hayatta kaldıklarını anlatan yaşlıların gözü yaşlı filmleri, Fırat nehrinde çamaşır yıkama sahneleri, sürülenlerin kafatasları, açlıktan bir deri bir kemik kalmış çocuk resimleri, vs, vs, vs. Tasarım safhası 1996'da başlayan bu müzenin önünde 40 metrelik bir üçgen duvar üzerine, Ermenilerin, kayıplarının sözde 1.5 milyonunun, sığdırdıkları kadarının isimlerini sığdıracaklar. Yani bir bakıma, önünden her gün geçenlerin, yüzbinlerce ölünün ismini ibretle okuduklarında donakalacakları bu tür bir müze, Amerika'nın Vietnam şehitleri için Washington'da açtığı açık hava müzesine benzetilmek isteniyor.. Ermenilerin tilki kurnazı oyunlarının yeni bir sayfası.

Ben Osman Hamdi Bey'in resmine bakıp "heyhat" feryatlarını duyabiliyorum. Siz?

Ve de kaplumbağa misali yöneticilerimiz.. Onlar on yıllardır hala sağır, hala kalın kabuklu. Onlar Ermenileri duymadıkları için, Osman Hamdi'yi hiç duymayacaklardır.